

2022RGW68

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Groen Groeit Mee Pact	TELEFOONNUMMER	+31621124708
DATUM	29-02-2022	E-MAILADRES	bertus.cornelissen@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-270842183-2	DOMEIN/OPGAVE	SLO
VAN	Bertus Cornelissen	TEAM	SRO
NUMMER PS	PS2022RGW	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen
COMMISSIE	Ruimte, Groen en Water/Wonen		
BIJLAGE	Groen Groeit Mee Pact		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Op 7 februari 2022 ondertekenden bijna veertig betrokken overheden, natuurorganisaties en andere partners het Groen Groeit Mee Pact. Daarmee benadrukken zij hun gedeelde ambitie om bij alle ruimtelijke plannen en gebiedsontwikkelingen de ontwikkeling van (recreatief) groen en water evenwichtig en volwaardig te laten meegroeien. Bijgevoegd is de ondertekende versie van het Pact.

Inleiding:

In het programma Groen Groeit Mee werken de provincie Utrecht, drie regio's (U16, het Utrechtse deel van Regio Foodvalley en de Regio Amersfoort) en vier waterschappen samen. Daarnaast zijn tal van andere organisaties betrokken. Zo bouwen we met elkaar een alliantie, waarin we samenwerken aan een gezonde leefomgeving en een aantrekkelijk vestigingsklimaat, waarin (recreatief) groen meegroeit met andere ontwikkelingen. Als afronding van de eerste fase ondertekenden overheden, waaronder alle Utrechtse gemeenten, en een groot aantal betrokken organisaties op 7 februari 2022 het Groen Groeit Mee Pact. Met de ondertekening van dit Pact markeren de samenwerkende partijen de gedefinieerde ambities en geïnventariseerde opgaven en onderschrijven zij het belang van een gezamenlijke inspanning om te komen tot realisatie.

Het Pact is door ons en andere dagelijkse besturen ondertekend. In de Infosessie Groen groeit mee op 8 december 2021 is toegezegd dat uw Staten een afschrift van het Pact zullen ontvangen. In de Commissie RGW van 19 januari 2022 is een mondelinge mededeling gedaan over ons voornemen om het Groen Groeit Mee Pact te ondertekenen. In de Commissie RGW van 13 april 2022 kan het Pact worden besproken.

Op de website www.groengroeitmee.nl en de provinciale website is een nieuwsbericht geplaatst. Dit nieuwsbericht is ook met de partners gedeeld.

Provinciale Staten is reeds op een aantal momenten geïnformeerd over Groen Groeit Mee:

- Commissie RGW 25 november 2020 (Statenbrief Voortgang GGM)
- Commissie RGW 8 september 2021 (Statenbrief Stand van zaken GGM)
- Infosessie Groen groeit mee 8 december 2021.

Toelichting:

De Regio Utrecht behoort tot de top meest competitieve regio's in Europa: veel mensen willen hier werken en wonen, mede door haar groene leefomgeving. We zijn ook de snelst groeiende regio van Nederland. Het is een uitdaging om het juiste evenwicht te vinden tussen het bouwen van woningen met bijbehorende infrastructuur en het bewaren en versterken van groen en (cultuur)landschap.

Daarom is in 2020 gestart met het programma Groen Groeit Mee. In het programma werken de provincie Utrecht, drie regio's (U10, het Utrechtse deel van Regio Foodvalley en Regio Amersfoort) en vier waterschappen (vertegenwoordigd door HDSR) samen aan de realisatie van groene opgaven. Naast deze overheden zijn ook andere organisaties betrokken, zoals Utrechts Landschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, Landschap Erfgoed Utrecht, Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, Utrechts Particulier Grondbezit, Vereniging Deltametropool, LTO en de Agrarische Collectieven. Doel van het programma is het in balans brengen van de verstedelijkingsopgaven (infrastructuur, woningbouw, werklocaties en energie) en de groene ontwikkeling van de regio.

Om ruimtelijk te kunnen programmeren is een helder overzicht nodig van opgaven en ambities die helpen om 'groen groeit mee' concreet te maken. Afgelopen jaar zijn daarom de groenblauwe opgaven per deelgebied en een overzicht van mogelijke financiering en uitvoeringsinstrumentarium in beeld gebracht.

Als afronding van de eerste fase is op 7 februari 2022 een Groen Groeit Mee Pact ondertekend door een aantal overheden en betrokken partijen. Met ondertekening van het Pact markeren partijen in feite de gedefinieerde ambities en geïnventariseerde opgaven en onderschrijven het belang van een gezamenlijke inspanning om te komen tot de realisatie ervan.

Het Groen Groeit Mee Pact sluit aan bij de Omgevingsvisie Provincie Utrecht, zowel inhoudelijk als qua manier van samenwerken met onze omgeving. Ook sluit het Pact aan op de visievorming bij de partners: Groen Groeit Mee is in lijn met de groen- en landschapsopgaven uit Utrecht Nabij, het Integraal Ruimtelijk Plan van de U16, het Ontwikkelbeeld voor de regio Amersfoort / Amersfoort Centraal, de Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley en de ambities van de vier waterschappen.

Het Groen Groeit Mee Pact markeert de gezamenlijke ambitie om 'rode' en 'groene' ontwikkelingen in balans te houden. Met 'groen groeit mee' als leidmotief voor verstedelijking kiezen we als regio Utrecht om te groeien in landschappelijke kwantiteit en kwaliteit. Voor de stedelijke groei van de regio is de versterking van de landschappelijke kwaliteit van het groene en blauwe netwerk voor natuur en recreatie een randvoorwaarde. Het Pact markeert deze ambitie in gezamenlijkheid met andere overheden en een aantal partnerorganisaties. Bovendien vraagt het Pact aandacht voor de uitdagingen die de realisatie hiervan met zich meebrengt. Ook in het Regeerakkoord staat een ondersteuning voor Groen Groeit Mee: 'bij het bebouwen van open ruimte groeit groen mee'.

Het Groen Groeit Mee Pact helpt om de stap naar de volgende fase te zetten. Het doel is dat de Groen Groeit Mee opgaven ook daadwerkelijk in gebiedsontwikkelingen worden meegenomen. De kosten voor deze opgaven zijn fors, daarom is de afgelopen periode op verschillende manieren ingezet op de relatie met en lobby richting onder andere het rijk.

Het Pact is primair bedoeld voor het markeren van de gezamenlijke ambitie. De wijze waarop we dat gaan organiseren en wat daar precies voor nodig is, wordt nader uitgewerkt in de volgende fase. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat we zoveel als mogelijk aansluiten bij wat er op verschillende schaalniveaus en door partijen al gebeurt (geen dingen dubbel doen) en daarmee een gebiedsgerichte benadering hanteren.

Groen Groeit Mee raakt als programma aan veel andere programma's waaraan de provincie werkt. Afstemming tussen brede groene opgaven, waaronder natuurrealisatie en landbouwtransitie, en de meer specifieke focus op recreatief groen binnen Groen Groeit Mee vraagt aandacht.

Het Rijk heeft het Pact (nog) niet ondertekend, maar heeft inmiddels wel op diverse wijzen ondersteuning betuigd. In het Regeerakkoord is Groen groeit mee expliciet benoemd. In het Bestuurlijk Overleg Verstedelijking Noordwest van 24 november 2021 is ondersteuning uitgesproken, evenals in de videoboodschap voor de bijeenkomst ter ondertekening van het Pact op 7 februari jl.: "We volgen graag hoe jullie gezamenlijk invulling geven aan het Pact en ondersteunen dat waar nodig". Bovendien heeft op 4 februari jl. een eerste bijeenkomst van de Bestuurlijke Klankbordgroep groen in en om de stad plaatsgevonden waarin de Ministeries van BZK en LNV, provincie Utrecht en gemeenten zijn vertegenwoordigd.

De LTO en Agrarische Collectieven hebben aangegeven het Pact niet te willen ondertekenen, maar hebben een brief gestuurd waarin ze de samenwerking met Groen Groeit Mee bevestigen. In december 2021 is er een aantal constructieve gesprekken gevoerd met de LTO en de Agrarische Collectieven over ondertekening van het Groen Groeit Mee Pact. Helaas heeft dit er niet toe geleid dat deze partijen het Pact ondertekenen. Wel is het Pact naar aanleiding van hun opmerkingen aangepast en zijn er handreikingen gedaan voor een goede samenwerking in het komend jaar. Vanuit LTO en de Agrarische Collectieven is een brief opgesteld en tijdens het ondertekeningmoment op 7 februari jl. hebben beide organisaties hun standpunt toegelicht en aangegeven komend jaar te willen samenwerken aan de uitwerking van Groen Groeit Mee.

Financiële consequenties:

Aan het ondertekenen van het Pact zijn geen directe financiële consequenties verbonden. Wel is in artikel 6 van het Pact aangegeven dat de provincie Utrecht bestuurlijke en ambtelijke capaciteit inzet in het kader van de sturing en uitvoering van Groen Groeit Mee. Die capaciteit is in de begroting structureel gedekt vanuit de middelen die zijn opgenomen onder meerjarendoel 1.1.5 'In een groeiende regio groeit groen evenwichtiger mee met rode ontwikkelingen', dat valt onder beleidsdoel 1.1, 'De ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen is in goede balans met de Utrechtse kwaliteiten'.

Voor de ambities die in het Pact zijn opgenomen is op termijn financiering nodig. Het is aannemelijk dat de provincie hieraan bijdraagt. In het huidige financieel meerjarenbeeld is wel rekening gehouden met investeringen in groen, maar de opgenomen bedragen kennen nog niet de omvang die waarschijnlijk nodig is voor Groen Groeit Mee. Deze investeringen lopen daarom ook mee in de bredere discussie over de Groeisprong 2040.

Vervolprocedure / voortgang:

Waar in de afgelopen periode is gewerkt aan het in beeld brengen van de (recreatie)groenopgave en de financieringsvormen hiervoor, zal de komende tijd de focus liggen op hoe we deze groenopgave willen realiseren en wat daarvoor nodig is. Inzet is om samen met de partners te komen tot een samenhangend programma voor Groen groeit mee. Vooruitlopend op het gebiedsgericht programmeren wordt nu in vier gebieden door partners een pilot voorbereid. Daarbij wordt ook een financiële raming gemaakt van de investeringen. Wij ondersteunen dit. In deze fase wordt ook ingezet op verdieping, nader onderzoek, acties gericht op financiering / lobby vanwege de groenopgave etc. O.a. wordt een Handreiking voorbereid die nadere duiding geeft aan het 'evenwichtig ontwikkelen van verstedelijking en groen', conform artikel 9.13 Interim Omgevingsverordening (Instructieregel uitbreiding woningbouw onder voorwaarden mogelijk).

Wij zullen u de komende tijd blijven informeren over de voortgang van het programma Groen Groeit Mee.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen